

Väljaandja:  
Akti liik:  
Teksti liik:  
Jõustumise kp:  
Avaldamismärge:

Riigikogu  
välisleping  
algtekst  
01.07.2022  
RT II, 09.12.2022, 4

# Ülemaailmse Postiliidu põhikirja üheteistkümnes lisaprotokoll<sup>1</sup>

Vastu võetud 26.08.2021

[Ülemaailmse Postiliidu Addis Abeba erakorralise kongressi ning Abidjani kongressi lõppaktide ratifitseerimise seadus](#)

[Välisministeeriumi teadaanne välislepingu jõustumise kohta](#)

Ülemaailmse Postiliidu liikmesriikide valitsuste täievolilised esindajad, võttes arvesse 10. juulil 1964. aastal Viinis vastu võetud Ülemaailmse Postiliidu põhikirja artikli 30 lõiget 2, on võtnud Abidjani kongressil vastu järgmised põhikirja muudatused, mis tuleb ratifitseerida või heaks kiita.

## Artikkel I (Preambuli muutmine)

Endendamaks inimestevahelist suhtlemist postiteenuste tõhustamise läbi ning aitamaks kaasa rahvusvahelise koostöö õilsate eesmärkide saavutamisele kultuuri, sotsiaal- ja majanduse valdkonnas, on kokkuleppeosaliste riikide valitsuste täievolilised esindajad vastu võtnud käesoleva põhikirja, mis kuulub ratifitseerimisele või heakskiitmisele.

Ülemaailmse Postiliidu (edaspidi *Postiliit*) ülesanne on kiirendada kvaliteetsete, tõhusate ja kättesaadavate universaalsete postiteenuste jätkuvat arengut maailma elanike omavahelise sidepidamise hõlbustamiseks ning

- tagada postisaadetiste vaba ringlus ühtsel postiterritooriumil, mis koosneb omavahel ühendatud võrkudest;
- soodustada ühiste õiglaste normide vastuvõttu ja tehnoloogiliste võimaluste kasutamist;
- tagada sidusrühmadevaheline koostöö ja vastastikune toimimine;
- soodustada tõhusat tehnilist koostööd;
- tagada klientide muutuvate vajaduste rahuldamine.

## Artikkel II (Artikli 1 muutmine) Postiliidu reguleerimisala ja ülesanded

1. Käesoleva põhikirja vastuvõtnud riigid moodustavad valitsustevahelise organisatsiooni Ülemaailmne Postiliit, mis on ühtne postiteenuste territoorium **postisaadetiste** vastastikuseks vahetamiseks. Postiliidu territooriumil on tagatud transiidivabadus Postiliidu aktides ja nende lisaprotokollides (edaspidi koos *Postiliidu aktid*) täpsemalt sätestatud tingimustel.
2. Postiliidu eesmärgiks on tagada postiteenuste korraldamine ja tõhustamine ning rahvusvahelise koostöö edendamine antud valdkonnas.
3. Postiliit osaleb võimaluste piires postialase tehnilise abi andmises Postiliidu liikmesriikidele.

## Artikkel III (Artikli 1bismuutmine) Mõisted

1. Postiliidu aktides on järgmistel mõistetel allpool määratletud tähendus:
  - 1.1. postiteenindus – kõik rahvusvahelised postiteenused, mille ulatuse määravad ja mida reguleerivad Postiliidu aktid. Postiteenuste peamised ülesanded on täita liikmesriikide teatavaid sotsiaalseid ja majanduslikke eesmärke ning tagada postisaadetiste kogumine, töötlemine, edastamine ja kättetoimetamine;
  - 1.2. liikmesriik – riik, kes vastab põhikirja artikli 2 tingimustele;
  - 1.3. ühtne postiterritoorium (üks ja seesama postiterritoorium) – Postiliidu aktide osaliste kohustus tagada vastastikune postisaadetiste vahetus, kaasa arvatud transiidivabadus, ning käidelda teistest riikidest saabunud

transiitsaadetisi diskrimineerimata ja samadel alustel oma riigi postisaadetistega Postiliidu aktides täpsemalt sätestatud tingimustel;

1.4. transiidivabadus – vahendava liikmesriigi kohustus tagada sinna teise liikmesriigi jaoks transiidina saadetud postisaadetiste transportimine, käideldes neid samadel alustel kodumaiste saadetistega Postiliidu aktides täpsemalt sätestatud tingimustel;

1.5. (kustutatud.);

1.6. (kustutatud.);

1.6bis. postisaadetiis – üldmõiste, mis hõlmab kõike, mida liikmesriigi määratud ettevõtja kaudu saadetakse (kirisaadetised, postipakid, rahakaardid jms) ja mida on täpsemalt kirjeldatud ülemaailmses postikonventsioonis (edaspidi konventsioon), Postiliidu kokkulepetes (nagu on osutatud põhikirja artiklis 22) ja nende vastavates eeskirjades;

1.7. määratud ettevõtja – valitsusasutus või valitsusväline asutus, kelle liikmesriik on ametlikult määranud osutama postiteenuseid ja täitma sellega seotud Postiliidu aktidest tulenevaid kohustusi oma territooriumil;

1.8. reservatsioon – erand, millega liikmesriik välistab või muudab Postiliidu akti, v.a Postiliidu põhikirja ja Postiliidu üldeeskirjade, punkti õigusemõju, kui seda kohaldatakse asjaomase riigi suhtes. Kõik reservatsioonid peavad olema kooskõlas põhikirja preambulis ja artiklis 1 määratud Postiliidu eesmärkidega. Reservatsioon peab olema põhjendatud ja selle peab heaks kiitma asjassepuutuva akti heakskiitmiseks vajaliku hääleteenamusega ning see tuleb lisada akti lõpp-protokollile.

#### **Artikkel IV (Artikli 4 muutmise) Erakorralised suhted**

1. Liikmesriigid, kelle määratud ettevõtjad pakuvad postiteenust Postiliitu mittekuuluvale territooriumil, on kohustatud olema vahendajaks teistele liikmesriikidele. Sellistele erakorralistele suhetele rakenduvad konventsiooni ning selle eeskirjade sätted.

#### **Artikkel V (Artikli 8 muutmise) Piirkondlikud postiliidud. Erikokkulepped**

1. Liikmesriigid või, kui nende liikmesriikide õigusaktid seda võimaldavad, nende määratud ettevõtjad võivad luua piirkondlikke postiliite ning sõlmida postiteenindust käsitlevaid erikokkuleppeid tingimusel, et need on üldsusele vähemalt sama soodsad kui sellised aktid, mille osalisteks need liikmesriigid on.

2. Piirkondlikud postiliidud võivad saata vaatelejaid kongressidele, administratsiooninõukogusse, postinõukogusse ja muudele Postiliidu korraldatud konverentsidele ja kohtumistele.

3. Postiliit võib saata vaatelejaid kongressidele, konverentsidele ja piirkondlike postiliitude koosolekutele.

#### **Artikkel VI (Artikli 9 muutmise) Suhted Ühinenud Rahvaste Organisatsiooniga**

1. Postiliidu ning ÜRO vahelisi suhteid reguleerivad käesoleva põhikirja lisadeks olevad kokkulepped.

#### **Artikkel VII (Artikli 11 muutmise) Postiliiduga ühinemise või Postiliitu vastuvõtmise kord**

1. Postiliiduga võivad ühineda kõik ÜRO liikmesriigid.

2. Postiliiduga liitumist võivad taotleda kõik suveräänsed riigid, mis ei ole ÜRO liikmesriigid.

3. Postiliiduga ühinemise või liitumise taotlus peab sisaldama formaalset avaldust Postiliidu põhikirja ning teiste kohustuslike aktidega ühinemise kohta. Asjaomase riigi valitsus peab selle esitama Rahvusvahelise Büroo peadirektorile, kes olenevalt asjaoludest kas annab teada ühinemisest või peab liitumistaotluse küsimuses nõu liikmesriikidega.

4. Riik, kes ei ole Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni liige, loetakse liikmesriigina vastuvõetuks, kui tema taotluse on kiitnud heaks vähemalt kaks kolmandikku Postiliidu liikmesriikidest. Liikmesriigid, kelle vastust ei ole rahvusvaheline büroo nelja kuu jooksul pärast konsulteerimise kuupäeva saanud, loetakse hääletamisest hoidunuks. Eespool nimetatud vastustel, mis esitatakse rahvusvahelisele büroole füüsiliste või turvaliste elektrooniliste vahendite kaudu, peab olema asjaomase liikmesriigi valitsusasutuse nõuetekohaselt volitatud esindaja allkiri. Selles lõikes tähendab mõiste „turvalised elektroonilised vahendid“ andmete töötlemiseks, säilitamiseks ja edastamiseks kasutatavaid elektroonilisi vahendeid, mis tagavad teabe täielikkuse, usaldusväärsuse ja konfidentsiaalsuse liikmesriigi eespool nimetatud vastuste edastamisel.

5. Rahvusvahelise Büroo peadirektor annab liikmesriikide valitsustele teada Postiliiduga ühinemisest või liitumisest. Ühinemine või liitumine jõustub teadaandmise päevast.

#### **Artikkel VIII**

**(Artikli 12 muutmise)  
Postiliidust väljaastumise kord**

1. Igal liikmesriigil on õigus Postiliidust välja astuda ning selleks peab liikmesriigi valitsus esitama Rahvusvahelise Büroo peadirektorile, ning tema kaudu kõigi liikmesriikide valitsustele, teate põhikirja denonsseerimise kohta.
2. Postiliidust väljaastumine jõustub üks aasta pärast seda, kui rahvusvahelise büroo peadirektor on saanud lõikes 1 nimetatud teate denonsseerimise kohta.

**Artikkel IX  
(Artikli 21 muutmise)  
Postiliidu eelarve. Liikmesriikide osamaksud**

1. Igal Kongressil määratakse ülemmäär:
  - 1.1. Postiliidu iga-aastasele eelarvele;
  - 1.2. järgmise Kongressi korraldamise eelarvele.
2. Lõikes 1 sätestatud eelarve ülemmäär võib vajadusel ületada, kui see on vastavuses üldeeskirjade vastavate sätetega.
3. Postiliidu eelarve, kaasa arvatud lõikes 2 sätestatud eelarve, jagatakse Postiliidu liikmesriikide vahel. Seetõttu valib iga Postiliidu liikmesriik osamaksud suurusklassi, kuhu riik soovib kuuluda, kooskõlas üldeeskirjade asjakohaste sätetega.
4. Postiliiduga ühinemisel või Postiliitu vastuvõtmisel artikli 11 kohaselt on asjaomasel riigil õigus valida osamaksud suurusklass, kuhu riik soovib kuuluda Postiliidu kulude katmisel, kooskõlas üldeeskirjade asjakohaste sätetega.

**Artikkel X  
(Artikli 22 muutmise)  
Postiliidu aktid**

1. Põhikiri on Postiliidu põhiakt. See sisaldab Postiliidu põhireegleid ja selle suhtes ei tehta reservatsioone.
2. Üldeeskirjad sisaldavad sätteid, mis tagavad põhikirja kohaldamise ja Postiliidu tegutsemise. Üldeeskirjad on kõikidele liikmesriikidele siduvad ja nende suhtes ei tehta reservatsioone.
3. Konventsioon ja selle eeskirjad sisaldavad kogu postiteeninduses kohaldatavaid reegleid. Need aktid on kõikidele liikmesriikidele siduvad. Liikmesriigid tagavad, et nende määratud ettevõtjad täidavad konventsioonist ja selle eeskirjadest tulenevad kohustused.
4. Postiliidu kokkulepped ning nende eeskirjad vastavalt määratlevad ja reguleerivad kokkuleppeosaliste liikmesriikide teenuseid, välja arvatud konventsioonis ja selle eeskirjades määratletud ja reguleeritud teenuseid. Kokkulepped ja eeskirjad on siduvad ainult kokkuleppeosalistele liikmesriikidele. Allakirjutanud liikmesriigid tagavad, et nende määratud ettevõtjad täidavad Postiliidu kokkulepetest ja nende eeskirjadest tulenevad kohustused.
5. Eeskirjad, mis sisaldavad konventsiooni ning Postiliidu kokkulepete rakendamiseks vajalikke reegleid, koostab postinõukogu, võttes arvesse kongressi otsuseid.
6. Lõigetes 3, 4 ja 5 nimetatud Postiliidu aktidele lisatud lõpp-protokollid sisaldavad reservatsioone nende aktide suhtes.

**Artikkel XI  
(Artikli 25 muutmise)  
Postiliidu aktide allakirjutamine, autentsuse kinnitamine, ratifitseerimine, heakskiitmine ja nendega ühinemine**

1. Kongressi poolt vastuvõetud Postiliidu aktidele kirjutavad alla liikmesriikide täievolilised esindajad.
2. Eeskirjad kinnitab Postinõukogu eesistuja ja peasekretär.
3. Allakirjutanud liikmesriigid ratifitseerivad või kiidavad Postiliidu aktid heaks nii kiiresti kui võimalik kooskõlas nende vastavate põhiseaduslike eeskirjadega.
4. (Kustutatud.).

5. Olukord, kus üks liikmesriik ei ratifitseeri ega kiida heaks Postiliidu akte, millele ta on alla kirjutanud, ei mõjuta aktide kehtivust teiste liikmesriikide suhtes, kes on need ratifitseerinud või heaks kiitnud.
6. Liikmesriigid võivad igal ajal ühineda Postiliidu aktidega, millele nad kongressil alla ei kirjutanud.
7. Liikmesriikide Postiliidu aktidega ühinemisest teatatakse kooskõlas artikliga 26.